Nâzım Hikmet Davasının İçyüzü

Şimdiye kadar hiçbir yerde çıkmamış hakikatlar

Medet!

Pazartesi, Perşembe günleri çıkar
Halk hizmetinde siyasi mizah gazetesi
Yıl: 4 (Yeni seri) Sayı: 8
18/Mayıs/1950 Perşembe
Kurucusu: Aziz NESİN
Sahibi ve bu sayıda neşriyatı fiilen idare eden:
Mefkûr DEMİRAY
Fiatı: 10 Kuruş
İdire: İst. - Çemberlitaş Cami Sok. 59 Tel. 21131
OSMANBEY MATBAASI

MARKOPAŞA, MERHUMPAŞA, MALÛMPAŞA, ALİBABA, YEDİSEKİZ HASANPAŞA, Gazetelerinin devamıdır.

Nâzım Hikmet davasına katılan ve beş seneye mahkûm edilen bir Deniz Gedikli Erbaşı, dâvanın hiç bilinmiyen ve şimdiye kadar hiç bir yerde neşredilmemiş olan acı hakikatlarını ifşa ediyor.

Bu yazı aynen Kamacı Elektrikçi Gedikli Üst Çavuş Hüseyin Avni Durugün'ün mektubudur.

Ben, Donanma Kor Askeri Mahkemesi kurbanlarındanım. Şimdiye kadar gazetelerde çıkan yazılar, yalnız dosyalardan alınmış, işin kanuni safhalarıdır. Nâzım Hikmet dâvasının yalnız bir yüzünü, yani formalitelere uydurulmuş şeklini verir. Bunun bir de içyüzü vardır ki, bunların yayınlanması, dâvayı bu güne kadar ters yüzünden öğrenenlere, aslını bilip de söyleyemeyenlere, aynı zamanda haksızlığa karşı savaşan cesur insanlara tereddütsüz hareketler sağlıyacağına inanmış bulunuyorum.

İlâvesizce, kısa kısa izahına çalışacağım. Mahkeme safhalarının derginizde çıkmasına bir engel yoksa, neşretmenizi saygılarımla rica ederim

Donanma Kor Askeri Mahkemesi tarafından beş sene ağır hapse atılan
Elektrikçi Kamacı Gedikli
Üst Çavuş
Hüseyin Avni DURUGÜN

Tevkifat. **1938 yılı Haziran ayı başlarında başladı. Nereye ve ne için götürüldüğümü bilmeden gemiden alındım. Erdek'te Yavuz'a teslim edildim.** Soyulup araştırıldıktan sonra hemen Kurmay Başkanına ve hâkim huzuruna çıkarıldım. **Sordukları sualleri hayatımda ilk defa duyuyordum. Müthiş türk tüm. Bilmediğim meseleler ve tanımadığım insanları soruyorlardı. Aldıkları cevaplar: «Bilmiyorum, hayır!» dı.**

Bir gemi polisi geldi. (On üçüncü bölmeye atın!) diye emir verdiler.

On üçüncü bölme. Yavuz gemisi Almanların elinde iken, domuzları beslemek için yapılmış ahırlardı. Geminin Sintinesine yakın yerdedir. Havasızdır, muayyen zamanlarda fanlarla hava, verilir. Dabilbotumların zehirli boya kokularından başka fevkalâdeliği yoktur. Ahırlar doldu. Koridor ve ırgat makineleri doldu. Mütemadiyen yeniden getirilenleri koyacak yer bulamayınca ERKİN gemisine götürülüp, bu geminin alt kamaralarına, helâlarına yerleştirildik. Gerek gemide, gerek dışarda kim kimi tanıyor, ufak bir ahbaplık ediyorsa hepsi tevkif edildi. Akraba, komşuluk münasebetleri, gezmeler, eğlenmeler gibi ne kadar uzak yakın tanıdıklarımız varsa hepsini mahkemeye sevkettiler. Dost, arkadaş ve sevgililerden gelen mektup içinde geçen isim sahiplerini hep mahkemeye sevkettiler. Dost, akrabası olduğu için aramıza katıldı.

Yavuzda makine gedikli çavuşu Mehmet Dağ, bütün suçu benim dayızâdem olduğu için mahkemeye alındı. Sınıf arkadaşım Nuri Tahir, yalnız muharrir Kemâl Tahir'in ağabeyisi olduğu için mahkemeye alındı, tevkif edildi. Kemâl Tahir'in evinde resmi çıktığı için bir kadın da tevkif edilip mahkemeye alındı.

İşte bütün bunlar ve böyle olanlar, gemilere kapatılıp, mahkemeye sevkedildi. Nâzım Hikmet'e gelince; O, Kemâl Tahir'in arkadaşı olduğu için mahkeme alındı.

Sorguların devamı, kanun emirlerinin dışında oldu. Başlangıçta,

Devamı Sa. 3. Sü. 3 de

Elveda Ey Güzel Koltuk

Yeni seçimlerde on beş bakan, millet vekili bile seçilmemişlerdir. Bu olay geçen hükümetten halkın ne kadar hoşnutsuz olduğunu gösterir.

Bu münasebetle eski Şeyhülbakan Şemseddin Günaltay efendi hazretleri, yine seçilmiyen Bakanlardan Nihat Erim'e bir mektup yazmıştır. Posta İdaresinin her zamanki dikkati neticesinde bu mektup bize gelmiştir. Mektubu kendimize zannederek açtık. Yine kendimize zannederek neşrediyoruz.

Nuru aynım yavrum Nihat,

Cümlemizin başı sağ olsun, hepimize geçmiş olsun, Cenabu rabbülalemin başka elem keder göstermesin. Biz kazık kakmak için elimizden geleni yaptık. Ne çare nankörler kadrü kıymetimizi bilmediler. Yarın yevmi kıyamette elimin on parmağı yakalarında, ayağımın on parmağı paçalarındadır. Ah şu Recep Peker Allahın ne sevgili kulu imiş. Bu günleri göreceğimi, bilseydim, Başbakan olacağıma prostat olurdum, fıtık olurdum, kıtık olurdum, hûlasa bir şey olurdum işte... Peki şimdi ne olaciim, naapıciim ben şimdi ah neler yaptık yaranamadık, üç kişinin bir araya gelmesini yasak eden cemiyetler kanununu çıkardık yaranamadık, af kanununu çıkarmadık yaranmadık. hulasa çıkardık yaranamadık. çıkarmadık yaranamadık, gagarın gurtlusunu yidirdik yine yaranamadık.

Ben kendi başımın derdine düşmüşüm, şimdi de öbürleri. Fazıl Şerafettin, İsmail Rüştü, Münir Birsel, Cavit Oral, Tahsin Banguoğlu, Kemal Satır, Hüsnü Çakır, Barlas Cemil, Sirmen Fuat, Sadak Necmi, Sirer Şemsi arkama düşmüşler, bir türlü yakamı bırakmıyorlar. Ben de kendilerine her emekli memur gibi işlek bir yerde tütüncü dükkânı açmalarını sağlık verdim. Barlas Sait ille ben Medet gazetesi satacağım diye tutturmuş.

Maamafih, çıkmıyan candan ümit kesilmez, bu millet kendisine yapılanları çabucak unutuverir, sonra düşene daima acır. İşte bu fırsattan istifade etmeliyiz.

Ah evladım Nihat sen bana söylemiştin, Şemsettin amca, gel istifa edip Demokrat Partiye geçelim demiştin. Nah kafa işte... Sen yine bir kolaçan et, imkânı varsa öbür tarafa geçiverelim, sırtımızda yumurta küfesi yok ya... Bak Ali Fuat Cebesoy'a.

Gözlerinden öper, teselli mektuplarını beklerim yavrum Nihatcım.

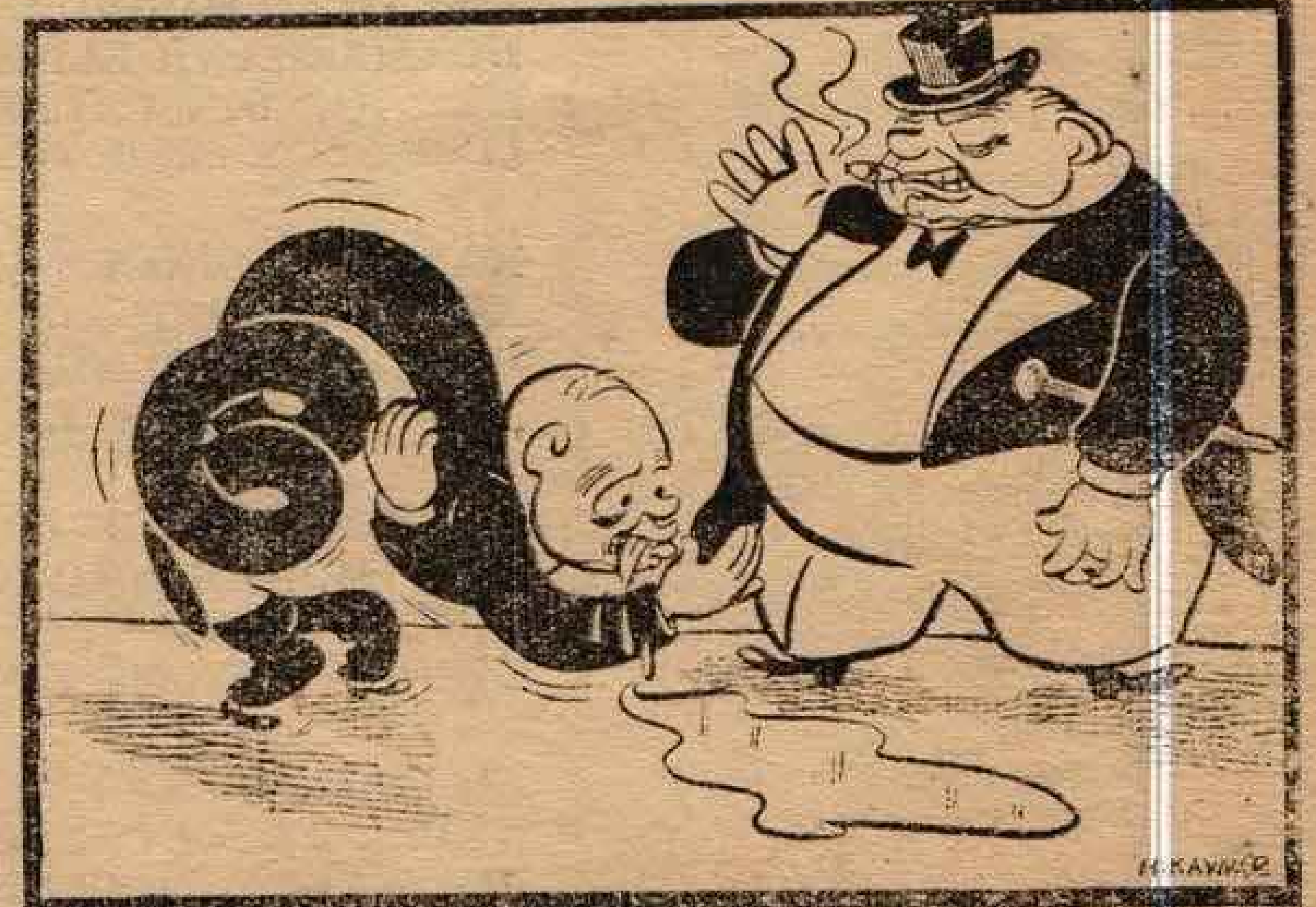
Esbak Şeyhulbakan
Şemsüddin amcan

Not: Nihat Erim'in verdiği cevap gelecek sayımızdadır.

Okuyucularımıza

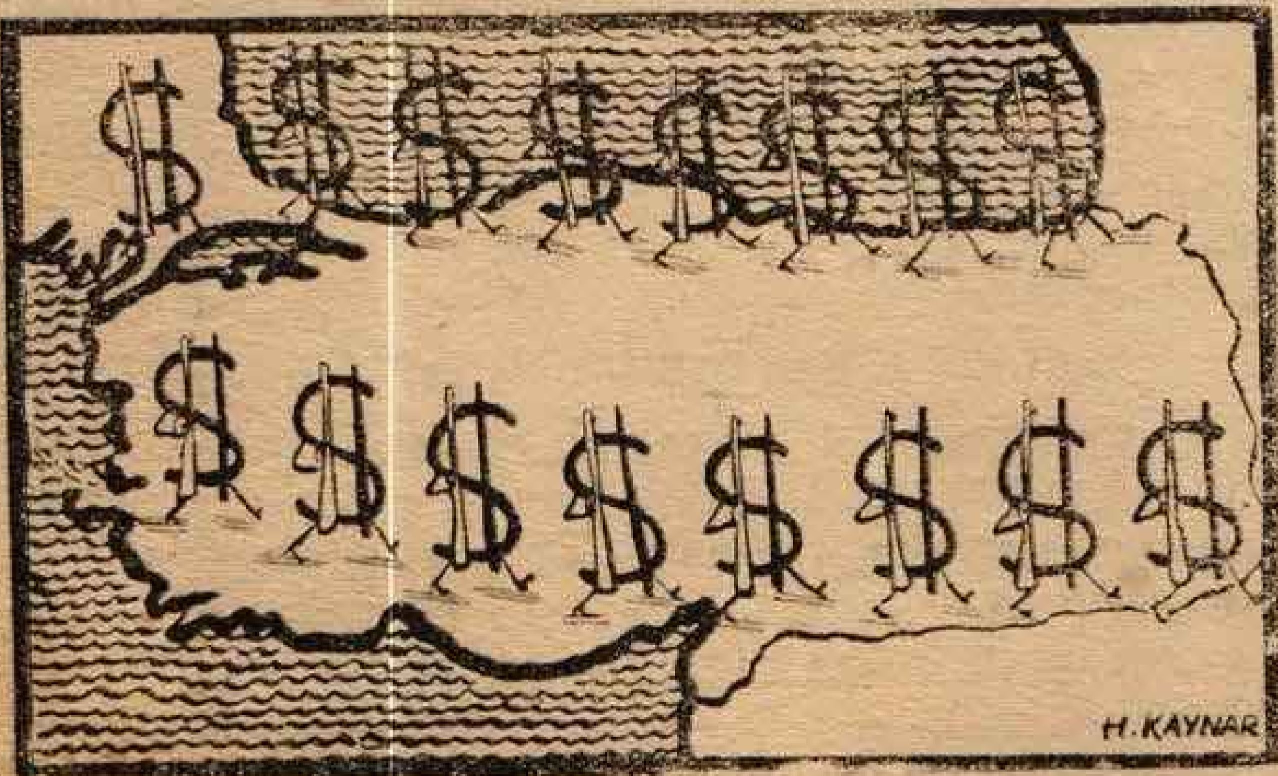
Eski sayılarımızdan eksiği olan okuyucularımız, 10 kuruşluk posta pulu gönderirlerse, adreslerine istedikleri sayılar yollanır.

Emekli General ve Emekli Cumhurbaşkanı İnönü ! Sizinle 159 cu maddenin dört fıkrası dışında eşit bir vatandaş olarak yeni Meclisten sonra konuşacağız !

Uğurlama ve karşılama törenerinde üç defa üç yüz altmış derecelik demokratik bir poz.

9 ncu sayımız Pazartesiye Çıkıyor

Dağ başını dolar almış gümüş altın durmaz akar!

AÇIK GÖZ TAVUKLAR

Köy kahvesinde duyduklarım No :5

(KÖY KAHVESİNDE DUYD UKLARIM) BAŞLIKLI YAZ ILAR TEFRİKA DEĞİLDİR HER BİRİ BAŞLI BAŞINA MİZAHİ BİR HİKAYEDİR.

Çarıklı erkânıharp sözünü bitirince, Kelâğa ona itiraz etti:

— Allah visin gazanmışsın emme, bu iş heç de belli deel ağam. Allah sana gazan dimiş, gazanmışsın. İnsanın bi yol gaderi döndükten kelli, guş dutsan olmuyo!

Bu dediklerini isbat için de, Kelâğa başından geçen vak'ayı hikâyeye başladı.

Epi zaman evvel köylerinden her nasılsa (kendi tâbiri) çok akıllı bir çocuk çıkmış.. Köy mektebini bitirince, öğretmen çocuğun babasına:

— Bu çocuğu ziyan zebil etmen. Bu zorlu çocuk, gasabaya gonderiva! -demiş.-

Babası da yememiş, içmemiş oğlunu kasabada okutmuş. Kasaba mektebini bitirince hoca-lar:

— Gatırcı ağa, bu ataş gibi çocuğa gıyma nidersen it, bu oğlanı şehere gonder, -didile.-

Gatırcı satdı bağı, gıydı goca camuşa, sarı okuzü bazara vidi. Emme Ehmedi de şeherde okuttu.

Bir de duyduk, hokumat bizim Gatırcı Ehmedi Emerigaya gondermiş. Bizim koyden gasabaya vadık mı, gasıla gasıla geziyoz. Gasabaya deel a, şeherde bile ni Emerigayı bilen mi va?

Emerikadan üç mü, dört mü mektübü geldi. Okuta okuta dinleye dinleye bütün koy, mektupları ezbere aldık.

Bir gun haber iletti: Gatırcı Ehmet sılaya geliyormuş! Gârik gulağımız onda.. Gatırcı Ehmet melmekete vamış. Şehere gelmiş, gasabaya vaamış. Davulu zurnayı gapan çıktı yola. Gatırcı Ehmet goca yiğit olmuş. Gravet oldu mu bir başka oluyo adam..

— Len Gatırcı Ehmet, diyemedik gâri de:

— Ehmet bey, didik.

— Nişledin orlarda?.

— Heç, dedi, zeriyatçılık okudum.

— Ni va, ni yok bakalım? didik.

— Neynican sen oraları, dedi! Meyerlim benim gubat dilimi ağnamazmış da ondan ötürü, lâfı ağzıma tıkamış.

Sonra o bize sormıya başladı:

— Sizin goyunlar senede kaç doğurur?.

— Ehmet oğul didim. Goyun bu dokuz doğurmaz a... gısır galmazsa senede bir döl verir.

Ehmet bey:

— Tuuu! diye bağırdı. Emerigada senede bir döl virmiyen goyunu gurşuna dizerler.

— İneee! gordün mü gu!...

— Sizin inekler gunde ne gaden süt viri?.

— Kilosunu bilmem a didim, danalayınca, bizim bakraç va ya...

Biliyon mu nirden bileceen, unutmuşsundur. İşte o bakracın iki barnak gıyısma gaden süt veri.

Ehmet bey:

— Tuuu, diye bağırdı, Emerikada gunde üç yüz kilo süt vimiyen ineğin derisini yüzerler.

Töbeler ossun donayazdım.

— Peki sizin davuklaa gunde ni gaden yumurtla? diye sordu.

Galik dayanamadım:

— Ehmet bey, dalga mı geçiyon, maytaba mı alıyon beni, didim. Davuk gunde gaç yumurtla, gunde bi, gun aşırı, gışın duruu.

Ehmet bey:

— Tuu! diye bağırdı. Emerigada gunde beş yumurtlamıyan davuğu asaalar.

— Di gârik didim, Ehmet bey horozlar da yumurtla mı?.

— Ni dimek, Emerigada yumurtlamıyan horozu kazıklala...

— İnne gın! diye bağırdım.

İçimden:

— Yazık, didim, bizim Gatırcı Ehmet okuya okuya tozutmuş.

— Guzum Ehmet bey, öyle iş olu mu?. didim.

—Olmamı ya?. didi.

— Nasın olu, agnat da bi yol benim galın gafam da alsın didim.

Ağnattı:

Gundüz davuklaa bi kerem yumurtlaamış. Gece bastı mı komese girermis. Emme oradaki davuk komesleri, bizim gasabadaki hokumat gonağından boyükmüş, gozlemiş.

Bizim evler orada osso itler bile içine girmemiş.

Garanlık bastı. davuklar komese girdi mi girdi. Bir cıvara içesiye uyurlaamış. Soora birden elentrik yanarmış. Ehmet bey diyor: Elentrik emme, ne elentrik. Bir baksaz gozümüz kor olurmuş. Davuklaı elentrik şavkını gorünce, gun ışıdı. zabah oldu diye çıkarlaamış.

Bi avuç darı atarlarmıs. Davuklar gundüz diye tekrar yumurtlaamış.

Soraam şavkı yaveş yaveş söndürürler, davuklaa gece oldu deye, komese girerleemiş. Tekrar şavkı yukarlaamış. Zabahacak davukları beş kerem gandırırlaa beş kerem yumurtlatırlaamış.

Lafının burasında, etrafındaki meraklı dinleyiciler hep bir ağızdan,

— Amanın ineee, kıı diye hayret nidaları çıkardılar.

Kelağa devam etti:

« — Gendi gendime, len kelağa didim, elin gavuru yapaa da sen nişlen? Emme kimseye ses itmedim. O gun gozum hep davuklaada. Yumurtlayan yumurtladı gece komese girdiler. Bir cıvara sardım içtim. Sooram bazardan o gun aldığım beş lükusu birden yaktım. Lukusün şevkinden gundüz gibi ışıdı. Açtım komesin gapusunu davuklaa çıkmıyo.. Gışladım gışladım, çıkardım. Bir avuç mısır serptim. Sersem sersem dolaştılaa Bir iki gaga vurdular. Bekledim Yok. -Horoz gibi öttüm, kollarımı çırptım, gene heç Zabahacak bekledim ertesi gece gene yaptım gene heç..»

Merakla dinleyenler hararetle sordular:

« — Sooram nittin Keleğa?

« — Nideeen, davuklar yutmadı. Eskiden hergun gün, aşırı yumurtlaadı.

Ondan kelli. Dalgayı çaktılaamı ni temelli yumurtayı kestiler.

Ben de ondan kelli şunu ağnadım;

Emerigada insanlar açık goz, hayvanlar budala.. Bizim koyde de hayvanlar açık goz. insanlar b u d a l a r. Gurşuna dizsen deel gazığa oturtsan deel, gendin gazığa otursan, davuklaa yutmuyo.

NEDİR?

ELİNDE ZIMBIRTI GİRDİ MECLİSE
ÇALDIĞI TEK TELLİ KAANUN MU NEDIR?!
YALELLİ OKUYOR ŞİMDİ HERKESE,
BU HERİF BELÂ MI, TAUN MU NEDİR?

BAYATİ OKUYUP ÇİGNER MAKAMI,
ANLAMAZ ÇEVİRSEM YİNE ARKAMI,
BASTIRDI MİLLETİ YİNE FAKA MI?
BU HAVA DÜM TEK Mİ, OYUN MU NEDİR?

BIRAK ELİNDEN O ZIMBIRTIYI,
SENELERCE DİNLEDİK BU PATIRDIYI,
TOPLAYIP KAÇMA PILI PIRTIYI,
YOKSA BU MENDEBUR KAARUN MU NEDİR?

DİNLEYİCİ SANA YAZIK DEĞİL Mİ,
KONSOMASYON DER, KAZIK DEĞİL Mİ?
DİYORLAR (VAZİYET NAZİK) DEĞİL Mİ?
KOKLASAN BİLİNMEZ KAVUN MU NEDİR?

SEN ÖYLE HİNOĞLU BİR BESTEKÂRSIN,
DUYMAZDAN GELİRSİN, AMMA DUYARSIN,
HEM KENDİN ÇALARSIN KENDİN OYNARSIN,
ÇİNGENELİK SENİN SOYUN MU NEDİR?

NASIL DA DİNLER SENİ ELOGLU,
NOTASIZ YUTTURDUN ULAN KÖPOGLU!
DESENE BU DÜNYA ENAYİ DOLU,
SENİ DİNLEYENLER KOYUN MU NEDİR?.

DİLİMDE TÜY BİTTİ BAK SÖYLEMEKTEN,
HINCIMI ALMADIM KAHPE FELEKTEN,
BIKTIK, BİZAR OLDUK BU DÜMBELEKTEN,
KIRILAN BEL Mİ, BOYUN MU NEDİR?.

EL'AMAN EY KALEM SENİN HİCVİNDEN,
NELER YAZDIN YİNE HEZEL NEV'İNDEN,
BU YÜZDEN YUVANDAN OLDUN EVİNDEN,
İNŞALLAH KURUSUN HUYUN MU NEDİR?.

Başçavuş Katır

Amerikalılar, (Konuşan katır) isimli bir film çevirmişler. Bu filmde rol alan Fransis isimli katır o kadar başarı kazanmış ki, 16. cı Amerikan ordusu komutanı general Watson bu katıra merasimle Baş çavuşluk rütbesi vermiş. Malûm a, bizde de Amerikan modası aldı yürüdü... Bakalım kimlere, ne rütbeler ihsan edilecek. Fazıl Ahmet bunu yirmi sene evvel söylemişti:

Ördeklerden bir filo
Bir de kazdan amirâl.
Demek şimdi durum değişti.
Katırlardan bir ordu
Dağlara ahır kurdu.

Geç kalmış Nutaklar

Aşağıda okuyacağınız iki nutuk pek geç kalmış olmakla beraber, yine neşrinde fayda gördük. Halk Partisinin İstanbulda yüzde yetmiş adaylarından kadın aday, meşhur atıcı Meliha Avni, seçim propagandası olarak şöyle bir nutuk atmıştır:

— İstanbulun değerli seçmenleri! Hemşirelerim, ablalarım, Hatçaanım, Fatmaanım, Ayşaanım teyzelerim. Eğer beni seçerseniz ne işler becereceğimi biliyor musunuz? İlk iş olarak Oje ve rimel kanununun çıkması için uğraşacağım. Pudra, allık, satışları serbest olma-

lıdır. Devletçilikle, serbest teşebbüsün hududunu rastlıkla çizeceğim. Sutyen ve Kombinezondan başkası serbest olmali, ancak Sutyen, Kombinezon ve korsa tekele alınmalıdır. (Onlar da **serbest kalsın sesleri.** Biz, Halk Partili kadınlar düzgünlü bir memleket görmek istiyoruz. Zavallı kadınlarımızın gıdasızlıktan renkleri solmuştur. Fabrikada çalışan işçi kadınlarımıza birer paket bedava allık dağıtacağız.

(İki paket isteriz sesleri)

Misis Truman'a yazdık, Marşal yardımından gelirse beşer paket dağıtırız.

(Seçtik gitti sesleri)

DEMOKRAT PARTİNİN İSTANBUL ADAYLARINDAN SENİHİ YÜRÜTEN DE SEÇİM PROPAGANDASI İÇİN ŞU NUTKU VERMİŞTİR:

— Vatandaşlar! Halk Partisinin bindiği araba 36 modeli Fort gibi zangır zangır titriyor. Bizim Dö Soto arabamız garajdan yeni çıktı, pırıl pırıl kız gibi. İşte farları yaktık, şu Halkçıların arabasına dikiz. Bize zifos atıyorlar. Bakanları bagaja atmışlar, boyna klakson çalıyorlar. Seyri seferciler de onları es geçiyor. Ne yapsalar bizi geçemezler bir kere vites koluna el attık, vız gelir Onların hepisinin defransiyelleri de şanjmanları da bozuk, bujileri ateş almıyor. 00 plaka numaralı makam arabalarının koroseri çatlamış, şasisi kırılmış, şimdi oturmuşlar patlak lastiği şişiriyorlar. Nafile...

Hadi, hadi vatandaşlar, dolmuş... Bir iki... Ankaraya yirmi beş... Dolmus, bir iki...

GELECEK SAYIMIZDA NELER VAR?

ÇANKAYA KÖŞKÜ BOŞALTILIYOR.
19 MAYIS ŞENLİKLERİ
ŞEMSEDDİN GÜNALTAY'LA ENTERESAN BİR KONUŞMA
SEÇİLMEYEN BAKANLAR KENDİLERİNE İŞ ARIYORLAR.
Nâzım Hikmet'i kurtarma mitinginde neler oldu?

ŞEF'TEN HİKAYELER

Şef, son zamanlarında güzel san'atlara karşı büyük bir ilgi duyuyordu. Anladığından değil, başka memleket şefleri öy- yapıyorlardı. O da onlar gibi, sergilere, konserlere, tiyatrolara gidiyor ve bu işten anlarmış gibi görünüyordu.

Şehrin tiyatrosunda klâsik bir eser oynuyordu. Esasen her za- man locası hazır ve boş bulun durulurdu. Şef tiyatroya gelme diği zamanlar, locadaki boş kol tuk şefi temsil ederdi.

Eserin ilk temsilinde bulun- mak için şef ve adamları tiyat- roya gidiyorlardı. Sokakta bir cayırtıdır koptu. En önde sağlı sollu sekiz motosiklet,el ellişer metre mesafelerle arka arkaya on altı motosiklet, sonra yedi otomobilin hangisinde şefin bulunduğu, en önemli sırlardan biri olduğu için bilinmi ordu.

Otomobiller tiyatronun kapısına dayandığı zaman daha evvel ce alınan tertibatla, tiyatro önünde ve civarında insan namına kimse kalmamıştı. Görünen kalabalık da, sivil memurlardı.

Şef tiyatroya, temsilin ilân edilen saatinden ya geç, ya er- ken gelirdi. Mühim işlerini, ti- yatro saatine göre elbette ayar lıyamazdı. Bazan bir saat ka- dar geç kalır, temsil de bir sa- at gecikirdi.

Bu sefer de, temsil zamanın- dan yarım saat evvel gelmişti. Sefi. locasındaki koltuğunda hek ıetmek olamazdı. Temsile he - men başlamak lâzımdı. Aksiliğe bakı nki, kadın artistlerden, hem de en büyük rolü olan ka- dın henüz gelmemişti .

Tiyatro idaresi birbirine girdi. Artist kadının evine, komşuları nın, arkadaşlarının, evlerine bu lunması ihtimali olan her yere motosikletli memurlar saldılar Fakat kadın bulunamıyordu Şef koltuğunda iki defa, kaidesinin yerini değiştirdi. Huyunu suyu- nu bilenler için bu, şefin gaza- ba geldiğine işaretti. Yanındaki adamlar, tiyatro müdürüne çıkıs tılar.

Çaresiz kalan tiyatro müdü- rü, kısa bir makiyajdan sonra, ka artistin yerine kendisi çı mağa mecbur olmuştu.

Birinci perde açıldı. Temsil, 18. ci asır hayatına ait klâsik bir eserdi. Oyun mükemmel gi- diyordu. Tiyatro müdürü büyük gayret sarfettiği için, kadın ar- tistten daha çok başarı elde e- diyordu.

Birinci perde kapandığı za- man, şef erkek artistlerden en çok beğendiğini locasına çağırt tı. Artist sahne kıyafetini değiş tirmeğe vakit bulamadan, şefin locasına koştu. Bu adam bir şö valye kılında idi. Şef, artisti:

— Çok beğendim, iyi muvaf- fak oldunuz. Fakat o bıyıkları- nız nedir? Medeni adama bıyık yakışmaz, dedi.

Şef, medeniyet aşıkı idi. Bu sebepten sakal ve bıyığa düş- mandı. Artist:

— Emredersiniz, şimdi kese- rim dedi ve bir selâm çakıp, ol- duğu yerde 180 derece çaat; ol- ye bir sesle dönüş yaptı.

Şefin locasında dört kişi da- ha vardı. Hepsi bıyıklı idi. Şe- fin irşadını duyan bu dört a- dam hemen şeften müsaade is- teyip dışarı çıktılar. Dördü de dört traş makinesi alıp helâya girdiler. Helâdan çıktıkları za- man, bıyıkları yoktu ve acele ile suratlarını da kesmişlerdi.

Son perde kapanınca şef, kadın artisti çağırdı. Kadın kulağında ki tiyatro müdürü koşarak gel di. Şef, artistin çenesini okşa- dı:

— Sizi tebrik ederim, pek şekersiniz, akşama beni gelip görün, dedi.

Tiyatro müdürü, kılığını de- ğiştirmeden geceyi şefin sofra- sında geçirmeğe mecbur oldu.

Nâzım Hikmet Davasının içyüzü

bir subay ve bir üst çavuş yanında Polis Müdüriyetine alınıp dayak altında zorla istedikleri ifadeleri imzalattılar. Bu imzalanan ifadelerde, Donanmada kitap okuyan bütün gediklilerin listeleri vardı.

Sorgunun ikinci devresinde Bu üstçavuş kendini zehirledi. Doktorlar güçlükle kurtardılar. Yine bu sorgularda, Gedikli okulundan kimlerin iyi derece ile mezun oldukları tesbit edildi.

Birinci Sorgu safhası sonunda Donanma Askeri hakimi, bütün tutuklara men'i muhakeme kararı verdi. (Ne kanunen ne de vicdanen bunları mahkemeye sevkedecek bir şey görmüyorum) dedi. Dedi.ama, zavallı adamı da derhal Donanmadan uzaklaştırdılar. Yerine Levazım subaylarından hakim sınıfına geçme Binbaşı Salih Küniman geldi.

Gemi silivri önlerinde idi. İfadelere tekrar başlandı. Güverteye hava almağa çıkarılmıştım. Gemiye İPAR yatı yanaştı. Yattan Başvekil Celâl Bayar çıktı. Kimseyi görüp konuşamıyordum. Celâl Bayar gitikten sonra, geceleri saatlerce dayak, günlerce ve gecelerce ayakta uykusuz tutularak - kendi tabirlerile - modernize usulle ifadelerimiz alınıyordu.

MÜKAFATLI TALTİF VAITLERİ

Kendilerine mükafat vadedilerek aramıza casuslar sokuluyordu. Bunlardan bir tanesini anlatayım

Yavuz gemisinde çok kaypak bir Başgedikli vardı. İsmi Adil Kut. Mahkeme Heyeti tarafından mükâfat ve taltif vaitlerile, her birerlerimizin aleyhimize uydurma ifadeler vermesi için aramıza sokuldu. Bu vazifeyi sadakatla yapan Adil Kut, bizimle aynı maddeye tabi tutularak mehkemeye sevkedilir edilmez, mahkeme huzurunda avukatları ve hepimizi hayrette bırakarak şöyle bağırdı:

— Hani bana mükâfat verecektiniz! Siz beni bunların arasına, sen bunlar hakkında bizim söylediklerimizi söyle, ifade ver diye sokmamış mı idiniz? Ben şimdi suçlu olarak muhakeme ediliyorum. Vereceğiniz mükâfat bu mu?...

Demesi üzerine, bu Adil Kut'a 148 ci maddeden dört sene takdir verdiler. Zorbalık dört başı mamur devam ediyordu.

örnek vereyim:

Avukatlarımız, ailelerimiz ve hayatımızla münasebeti olanların bizlerle alakalarını kesmek için, gemi durmadan yer değiştiriyordu.

İzmit önlerine gelmiştik. Ankaradan binbaşı Şerif Budak isminde yeni bir savcı geldi. Tekrar sorgular başladı. Şerif Budak bizi sorguya çekerken gemiye, Amiral Şükrü Okan, İzmit Valisi, Genel Kurmay Başkanlığı Hukuk Müşaviri Askeri Adli Hakim Albay Münir Çıtak geldiler. Hepimiz bulunduğumuz helâlarda bu zatlara takdim edildik. Helânın kapısı açılınca ayağa kalktım.

Amiral sordu:

— Sen ne yaptın?

— Ben bir şey yapmadım, beni getirdiler... Dedim.

Hakimlere döndü (Bak bir şey yapmamış, neye getirdiniz?) diye sordu. Hemen Ankaradan yeni gelen Şerif Budak, Amiralin kulağına eğilerek bir şeyler söyledi. Ve helânın kapısı kapandı.

İLK CELSE

Birinci celse açıldı. Reis o zaman Tuğbay, sonra Amiral olan merhum Hüsnü Gökdenizer'di. Hakim Salih Köniman, savcı da Şerif Budak. Azalar binbaşı, yazıcı da er. Salonda bunlardan ve bizden başka avukatlarımız ve sekiz süngülü er vardı. İkinci celse öğleden sonra oldu. İkinci celsede okuduğumuz kitaplardan bahsedilirken, bütün arkadaşlar ve avukatlarımız, bu kitapların zararlı olmadıklarını, bunların piyasada serbestçe satılan kitaplar olduklarını söyledik ve bu kitapların zararlı olup olmadıklarının Adalet Bakanlığından sorulmasını istedik. Mahkeme Adalet Bakanlığına sormağa karar verdi. Kitapların listesi Adalet Bakanlığına gönderildi. Üç gün sonra Adalet Bakanlığından gelen tezkere okundu. (Bu tezkere dosyadadır) Adalet Bakanlığının tezkeresi aynen şöyle diyordu: (Listede ismi yazılı olmayıp, her Türk vatandaşının okuması için neşredilmiş kitaplardır.)

Avukatlarımız söz aldı. Dâvayı ve bu tezkereyi izah ederek, ortada bir suç unsuru bulunmadığını, suç unsuru olmayınca da, davanın kendiliğinden düşeceğini söylediler. İçlerinden avukat Cemil Dümdüz (Biz Ankarada Sarıkışla Mehkemes'nde, çuvalla beyanname yakaladığımız halde altı aydan fazla ceza vermedik) dedi. Bunun üzerine Savcı Şerif Budak ayağa kalktı, aynen şöyle bağırdı: (Biz bu davada delil arayacak kadar saf değiliz. Bunlar bugün bir şey yapmamışlarsa yarın yapacaklardır!.)

Avukat Edhem Ruhi Balkan (O halde bütün Şoför ve tayyarecileri mahkûm etmeliyiz. Bugün yapmadılarsa, yarın bir kaza yapmaları muhtemeldir) dedi.

Hemen avukatı susdurup yerine oturttular. Edhem Ruhi yine oturduğu yerden (Sayın hakimlerim, ortada hiç bir şey yoktur. Siz öküz altında buzağı arayorsunuz) diye bağırdı. Böylece Reis Gökdenizer ağlayarak (Bu çocuklara yazık ediyorsunuz, ortadabir sey yok bu yaptığınız Donanmaya da sui kasıttır.) Diyerek, mahkeme reisliğinden istifa etti.

Bundan sonraki celselerde mahkemeye, Amiral Ertuğrul reislik etti. Neticede mahkûm olduk Kısa bir zaman sonra da, o zaman Tophanede bulunan Yüksek Askeri Temyizden mahkemenin kararı topyekûn tasdik geldi.

Sinoba sürüldük. Sinop Cumhuriyet Savcısı Hüseyin Kenan bey, dosyalarımızı, hüküm fıkrasını ve esbabı mucibeyi tetkik etmiş. I h'mize olarak hem de haberimiz olmadan davayı bir kere daha temyiz etmiş. Aradan bir kaç zaman geçtikten sonra gelen cevabı bize kendisi getirip okudu. (Benim vazifem haksızlığa uğrayanları müdafaa etmektir. Dosyalarınızı tetkik ettim. Sizleri suçsuz buldum. Bu sebeple davayı temyiz ettim. Bakın okuyun ne cevap geldi.) Dedi.

Gelen cevapta (Sen emrine verilen mahkûmların muhafazası ile mükellefsin, temyiz işi seni ilgilendirmez) deniliyordu. Savcı, kanuni yetkisini kullanarak tekrar yazdı. Gelen ikinci cevapta, daha fazla karıştırmaması ihtar ediliyordu.

Bütün adliye mensupları, hakim, savcı, avukat, hepsi (Siz bizde muhakeme olsaydınız, bir dakika bile sizi tutmazdık. yazık oldu sizlere) diyorlardı.

Hapishanede kaldığımız müddetçe her altı ayda bir davamızın yeni baştan görülmeseni kararın tashihini istedik. Adalet, İçişleri Bakan ve Başbakana, Yüksek Temyize Millet Meclisine, Meclis reisine, Devlet Şurasına Cumhur Başkanına yaptığımız müracaatlar hiç bir netice vermedi. Kanunda değişiklik oldu. Tekrar müracaat ettik. O zaman da (Siz Komünist değil, askeri isyana teşvikten mahkûmsunuz diyorlardı. teşvik maddesini, dosya, esbabı mucibe ve ve hüküm fıkralarını madde madde şerh ettik. Bu sefer de (Komünizm yolu ile askeri isyana teşvik suçundan mahkûmsunuz) dediler. Her ikisini de izah ederek, kanunun tatbikini istedik. O zaman da (Dâvayı Askeri Temyiz tasdik etmiştir, artık yapılacak hiç bir şey yoktur, rahatınıza bakın) dediler.

ŞEHİR ve YURT haberleri

Çıkmayan Haberler

Alınan en son haberlere göre Çankaya köşkünün boşaltılması hazırlıklarına başlanmıştır. Bu arada, geçen Pazartesi günü, İnönü'nün eski evine elektrik ve hava gazı gelmesi için saatleri açılmıştır. Yeni evde temizlik yapılmaktadır.

Yine alınan son haberlere göre, İnönü Pazartesi günü üç sinir hekimine muayene olmuştur. Sinirleri son derece gergin ve bozuktur. Kısa bir zaman sonra İnönü'nün İsviçreye seyahata çıkacağı söylenmektedir.

Yukardaki haberler (Türk Ajansı) tarafından bütün gazetelere verilmişse de, gazetelerimizin ne olur ne olmaz gibilerden ihtiyatlı düşünceleri yüzünden ve Mısır ve İran Krallarına ayrılan havadislerden yer kalmadığından, bu haberlerden hiç birini yayınlamamışlardır.

.:.

Pul, Para ve Heykel

Posta idaresi son değişiklikden sonra eski pulların üstündeki resimleri değiştirmek için hazırlığa başlamıştır.

Henüz pulların üstüne kimin resmi oturtulacağı belli olmadığından, posta idaresi son durumu anlamak üzere alesta beklemektedir.

Darpane idaresi de aynı değişiklik için hazırlıklarını tamamlamıştır. Yeni çıkacak paraların üstündeki suratlar da değişirse, bu suretle memleketimizdeki bin bir çeşit para şekilleri, iki bin iki çeşit olacaktır.

Demokratlar, memlekete yeni bir zihniyetin geldiğini belirtmek için, meydandaki bazı heykellerin kellelerini de değiştirmek yerine kendi kellelerini koymak arzusunda olduklarını söylemişlerdir.

Halk Şarkıları
10 Kuruş

(Hastayım yalnızım seni yanımda, sanıp ta bahtiyar ölmek isterim.) makamında okunacak :

HASTASIN, YALNIZSIN, YİNE KOLTUKTA
KALIP TA BAHTİYAR ÖLMEK İSTERSİN.
HÜLYALARA DALMIŞSIN EN SON SOLUKTA
YANIP TA BAHTİYAR ÖLMEK İSTERSİN!

SONSUZ İHTİRASIN DÜŞTÜN PEŞİNE
VURULDUN KOLTUĞUN ŞEN GÜNEŞİNE,
HELE O SANDALYENİN AŞK ATEŞİNE,
YANIP TA BAHTİYAR ÖLMEK İSTERSİN.

HAPŞIRIK AKSIRIK TİTRER SESİNDE,
EMEKLİYE AYRILMAK YOK HEVESİNDE,
KOLTUĞUN İSMİNİ SON NEFESİNDE,
ANIPTA İHTİYAR ÖLMEK İSTERSİN!

KÜLÂHIMA anlat

Bu sayfada (MEDET) in okuyucu sorularına verdiği cevapları bulacaksınız. Adressiz mektuplara cevap verilmez. İstiyen okuyucuların adresleri bizde saklı tutulur.

ADANADA TÜRKE DOĞRU GAZETESİNE:

Adresinize yolladığımız gazetelerin üzerine (Kazetenizi okuyacak vaktimiz yoktur) diye yazmış ve bize geri göndermişsiniz. Sizin okur yazar olduğunuzu sanıyorduk. Üzülmeyin, biz size okuyoruz.

EYÜPTE BİR OKUYUCU YAZIYOR:

Geçen gün bizim semtte Halk Partisinin bir seçim afişini gördüm. (Neler mi yaptık?) diye başlıyan bir afişte, bizim semtte neler yapmamışlarsa, yaptık diye yazmışlar. Ne dersiniz?

MEDET — Sizin semti 27 senedir unutan Halk Partisi, hiç olmazsa bu vesile ile unutmamış. Yine teşekkür edin.

BEYKOZDA İSMİ BİZDE SAKLI OKUYUCUMUZ SORUYOR:

Eskişehir felâketzedelerine yapılan bağışları, Halk Partisinin propaganda için harcadığını söylüyorlar, sizin fikriniz nedir?

MEDET — Nasıl olsa bu paralar felâketzedeler için verilmişti. Halk Partisi de felâketzede sayılır, hem de Türkiye felâketzedesi.

KARŞIYAKADA B. NURİ ALKIN YAZIYOR:

(Markopaşa meselesi)ni ilgi ile okuyorum. Gazetenizde ilk okuduğum yer orasıdır. Fakat her sayıda çok kısa yazıyorsunuz, daha uzun yazamaz mısınız? Sizin gazeteler sık sık kapanır. Bu da kapanırsa, meraklı hadiseler yarıda kalacak.

MEDET — Bu sefer gazeteyi kapatmamak azmi ile çalışıyoruz. Her sefer de böyle çalışırdık. Tepeden inme olursa ona diyecek yok. Öyle de olsa, her zamanki gibi kaldığımız yerden yeni baştan başlarız.

Aile Geçimsizliği

Yeni evlenmiş bulunan iki eski bakanımızın evlerinde, son siyasi olaylardan ötürü karı koca kavgalarının başlamış olduğu haber alınmıştır.

Âdile Ayda'ya Açık Mektup

Ablacım,

Hani acorlu çoraplar vardır, bazı kadın bacaklarını açar, bazı kadın bacakları da vardır çorapları açar. İşte ablacım, sen Cumhuriyet gazetesine bir şey katmadın ama, doğrusu o gazete seni açıverdi. Karşımızda bir de bakdık' Adile Ayda diye mantar gibi bir tenkitci cı kıvermiş. Allah inandırsın, evvelâ Safiye Ayla, Gazelci Ayda falan filan gibi, seni de okuyucu sanmıştım, meğer yazıcıymışsın. Hem de Edebiyat Fakültesinde doçentmişsin. Evlâdı vatana neler neler okutursun, bilmem ama, bize bir haylı maval okuttun. Hem ne olacak sanki, biz ne profesörler hem ne ordinaryüslerini gördük. İyi yapmışsın ablacım, doçent olmuşsun. Bu işsizlikte başka ne olacaktın.

Darılma, gücenme, o yazıları bana getirsen koymam, ama Cumhuriyette koyarlarmış, onlar kor, orada Doğan Nadi var, bu işlerden kıyak çakar. Hoş sen de, bize tenezzül etmezsin ya... Etmediğin de iyi olur.

Evvelâ Sait Faik için yazdın. Hadi ne ise dedik, ağzının tadını bilmiyor. Bu sefer de Mahmut Makal için döktürmüşsün ablacım. Şu Sait Faik denilen adamı anlamazsa bir eleştirmeci, neyi anlar kuzum. Beğenirse demiyorum, ister beğen, ister beğenme. Sait Faik'in (Bir İp meselesi) (Sinağrit baba) gibi hikâyeleri... Nedir onlar be ablacım.

Mahmut Makal'ın (Bizim köy) kitabı için neler söylemişsin bak: Mahmut Makal da bir harika çocukmuş, onun kitabı edebî hadise değilmiş, içtimaî hadise imiş. Hiç böyle şey olur mu Adile abla... Her edebî hadise, hem de içtimaî hadise değil midir? Hadi burasını bağışlayalım, Mahmud'un kitabına Yaşar Nabi rötuşlar yapmış, ya yapmasaymış... Belki de daha iyi olurdu. Ama sen bu fikirde **değilsin. Kitapaki tasvirleri** çok kuru hissiz, ruhsuz bulmuşsun. (Sonra köy hayatının hiç mi güzel tarafı yok, Köy âdetlerinde bütün sefaletine rağmen bazı estetik, ulvi tarafları yokmu?) Olmaz olurmu hiç ablacım. Kadıköyde, Bakırköyde gezen güzel kızlar bacaklarına şort değil, estetiğin ta kendisini geçiriyorlar. (Bizim Köy) de de eskiden estetik varmış ama, tahsildarlar haciz koymuş, şimdi kalmamış. Marşal yardımından estetik gelirse köylere birer tutam dağıtılacakmış.

Hepsi neyse ne ya ablacım, sonunda bir laf etmişsin, ehh buna pes. Hiç köye gitmedim diyorsun. Yalnız yazını yazmadan bir kaç ay evvel Nişantaşının arkasındaki teneke mahalleye gittiğini, orada Mahmut Makal'ın anlattıklarını görmediğini yazıyorsun, evet bunları da yazabiliyorsun. Vallahi hanım abla yüzüm kızardı, siz hasiz Türk Üniversitesinde doçent, siz cumhuriyet gazetesinde eleştirmeci, siz ki Avrupayı iç çamaşırınız gibi bilirsiniz ve bütün bunlardan sonra da kalka elinizin hamuru ile bu işlere girersiniz.

Ablacım, yazının hele bir yeri var, okurken üperdim. Bak aynen ne diyorsun: (Bizim Köy çıkınca, kitabı köylüye acımak ve köylüyü sevmek niyetiyle elime aldım, fakat maalesef buna muvaffak olamadım.)

Demek kitabı, köylüye acımak, onu sevmek için elinize aldınız. Sevsinler seni ablacım **Ayol sen kendine acı. Oturalım**, hep beraber sana, senin okuttuğun gençlere, Üniversiteye acıyalım, saçımızı başımızı yolup döğünelim.

Nene lâzım senin bu işler be ablacım, sen manikürünü yaptır, pedikürünü yaptır, kuvafürünü yaptır, sonra çıtı pıtı çık kürsüne dersini ver. Darılma gücenme, hoşca kal ablacım.

Markopaşa Meselesi

Yazan: **AZİZ NESİN** No: 8

zemzemle yıkanmıştı. Başka bir vilâyet Savcılığında dâva açmak için vaktimiz yoktu. Açtığımız dâvalardan bir kısmı görüldü, hepsi de mahkûm oldular.

BİZİ TAKLİD EDENLER

Gazetenin satışı durmadan yükseliyordu. Bu satış, piyasada gazeteci diye geçinenleri imrendiriyordu. Gazetelerde, hatta günlük gazetelerde, Markopaşa'daki yazıları taklid eden yazılar çıkıyordu. Bu ara, yine Markopaşa'yı taklid eden haftalık gazeteler piyasayı doldurdu. Bunların içinde, isimleri aklımda kalanlar şunlardır:

Alay, Lalapaşa, Mazete, Bekri Mustafa ve isimleri aklımda kalmayan bir kaç tane daha... Bütün bunlar bir müddet çıkıyor, satışsızlıktan ölüyordu.

Meşrutiyet devrinde de tıpkı böyle mizah gazeteleri piyasayı doldurmuştu.

Gazetenin galiba onuncu sayılarında idi. Şemsettin Yeşil'in akrabası olan Salih Yeşil ismindeki eski milletvekillerinden birinden gazeteye bir mektup geldi. Bu mektupta ismail Habib'in(Avrupa edebiyatı ve biz) isimli kitabındaki bir noktanın yanlışlığından bahsediyordu. Bu mevzuu enteresan buldum. Fakat bu çeşitten gelen mektupları, okuyucu dilekleri incelemeden, delil ve vesikaya dayanmadan neşretmek adetim olmadıtı için. hmen kitabın iki cildini aldım, o bahsi okudum. Ondan sonra da neşrettim. Laf arasında hemen hatırlatayım ki, bu vak'adan iki buçuk sene sonra İngiliz, İran ve Mısır krallarının aleyhime açtığı davada 7. Asliye mahkemesi, benim uslûbumun tayini için İsmail Habib'i bilir kişi heyeti arasına seçmişti. Vazifesi, yalnız bu yazıların bana ait olup olmadığını bildirmek olan İsmail Habip verdiği raporda, vazifesi dışına çıkarak, esasen yazılarımın hiç bir kıymeti olmayan bayağı şeyler olduğunu da söyliyerek, bir eski hatıranın acısını çıkarmış ve ne derece bitaraf bir münekkit olduğunu da bu suretle göstermiş oldu.

Salih Yeşil'den gelen mektubu da, İsmail Habib'in kitabının ait olduğu sayfaları arasına koymuş, rafa kaldırtmıştım. İşte bu sıralarda 16 aralıkta beraber tevkif edildiğim arkadaşlarım halâ Emniyet Müdürlüğünde nezaret altında tutuluyor kendilerine işkence ediliyordu. Geçen hafta ölen yirmi beş senelik arkadaşım ressam Faris Erkman'da hasta ciğerlerine, bir kaç ameliyat geçirmiş zayıf bünyesine rağmen bu işkence görenler arasında idi. Bu arkadaşlar dört ay aileleri ile dahi görüştürülmediler. Ondan sonra, kapıdan kendilerini görmemek şartı ile, bazı ihtiyaçları verilebiliyordu. Biz de Markopaşa'da kazanıyorduk. Dar imkânımız nisbetinde ara sıra arkadaşların bazılarına gidebiliyorduk. Esat Adil arkadaş bizden mütemadiyen kitap istiyordu. Bir defa yine kitap istemiş, yeğeni Orhan Müstecabi ile, hemen kitap rafından aldığım üç dört kitabı gönderdim.

Bu vak'adan on gün kadar sonra, iki sivil memur gelip beni aldı, Emniyet Müdürlüğüne götürdü. İtiraf edeyim ki. orada gördüğüm işkence ve hakaretlerden sonra her Müdüriyete gidişimde irkilirim. Bu irkinti, bir aslandan, bir kurttan, bir yırtıcı hayvandan korkmağa benzemez. Daha ziyade korkunç bir yılan tıkrsini verir. Bu defa Müdüriyette Hücreye atmadılar. Zaten hücreler tıklım tıklım dolu idi. Gündüzleri koridorlarda tutuluyor, geceleri de, memur odalarında, masa üstünde yatıyordum. **Üç gün üç gece böyle sorgusuz sual**siz tutuldum. Bu sefer de, neden alındığımı bilmiyordum. Esasen bir adamın Emniyet Müdürlüğüne alınması için de ciddi bir sebep olmasına lüzum yoktu. Bunu daha evvelce öğrenmiştik. Mütemadiyen (Ne soracaksınız sorun) diye rica ediyordum. Üçüncü günü Yine Emniyet Müdürü Demir Ahmedin karşısına çıkarıldım. Odasında pek şık giyinmiş iki adam **daha vardı. Demir Ahmet,**

— Gel bakalım Aziz bey, dedi.

Onun böyle bir adama bey demesi, **sözüm ona iltifattır. Bu iltifatının sebebi** ne gelince, ilk tevkifimden sonra, devamlı olarak, Demir Ahmet aleyhine yaptığım neşriyattı. Onlar beni, diğer bazıları gibi, bu haksızlıklara karşı susacak sandılar. Şunu söyliyeyim ki, bana yapılanlar, öbürlerine yapılanlar yanında hiç kalır, Yine öyle zannederim ki, Demir Ahmet, bana ilk yaptıklarından pişman olmuştur. Onlar bende, çok mühim işlerine yarar sırlar olduğunu tahmin etmişlerdi. İlk yaptıkları baskı da, beni müthiş bir baskı ve korku altında tutup, ağzımdan laf almaktı. Bütün bu basit polis taktiklerini sonradan daha iyi kavradık.

Demir Ahmet (Senin hacılarla hocalarla ne işin var?) Diye ilk sualini sordu ama, ben bir şey anlamadım. Usul Kanununun 135 ci maddesine göre, sanık'a sual sormadan evvel, kendisinden şüphe edilen iş her ne ise açıkça anlatılır, sorgusunda dahi sanığa, meseleyi iyice aydınlatma imkânı verilir. Fakat bütün bunlar hep kitapta kalır. Belki de, Hukuktan her nasılsa mezun olan Demir Ahmet bu ve bunun gibi maddeleri bilmez bile. Hele, öbür sorguya çekenlerin bildiklerini hiç zannetmem. O sıralarda, Müdüriyetin kapısından kanun girdiğini hiç zannetmiyorum.

(Benim hacılarla hocalarla hiç bir münasebetim yok.) diye cevap verdim.

Gazetede (Demir Ahmet el şakasından hoşlanır) diye bir yazı yazmıştım. O yazıyı ima ederek (asıl el şakasına şimdi başlıyacağız, doğru söyle) dedi. Daha böyle uzun uzun ve hepsi de ipe sapa gelmez sorulardan sonra anladım ki, ben Esat Adile, İsmail Habib'in (Avrupa Edebiyatı ve biz) isimli kitabını göndermişim. Kitabı Esat Adile vermeden kontrol etmişler, içinden Salih Yeşil'in mektubu çıkmış. O müthiş polis zekası, şimdi Salih Yeşil denen adam, Esat Adil ve benim aramda münasebet kurmağı düşünmüş. Halbuki ben, bu mektubu kitabın arasına koyduğumun bile farkında değildim. Hele Salih Yeşil'i hayatımda görmüş bile değildim .Fakat bir türlü bunları Demir Ahmed'e anlatmadım. Onun yanında oturanlardan ve Ankaradan bu işi tahkik için geldiğini sandığım zat, Demir Ahmed'e döndü:

(Bunların hepsi tehlikeli İşte görüyorsunuz, Kızıl irtica, Yeşil irtica ile sırasında elele verip açlışıyor) dedi. Ne dersin, ne cevap verebilirsin. Sanki bu vak'adan iki üç sene sonra, tekkeleri, türbeleri biz açacakmışız, İlâhiyat fakültesini biz kuracakmışız, İmam Hatip mekteplerini biz ihya edecekmişiz, ve mekteplere din derslerini biz sokacakmışız,

Zavallı Atatürk, kalk ta, inkılâpları gör, kalk ta o inkilâpları savunma ödevini **kimlere verdiğini gör, kalk ta** osrgu sual gör, demokrasi gör.

Nihayet,evvelce bu mektubun gazetede yayınlandığını isbat ederek, serbest bırakıldım. Ben Müdüriyetten her serbest **bırakılışımda, onlar daima** yarı kalmış bir dahaki sefere seni nasıl olsa kıstırırız gibilerden yüzüme bakarlardı.

Bu sefer de çıktıktan sonra, Demir Ahmet aleyhine durmadan yazdım. Ben onu mahkemeye veremiyordum.

Hiç olmazsa o beni mahkemeye ver**sin de, adâlet önünde hesaplaşalım diyo**rum. Onun için yazdığım yazılar yenir yutulur gibi değildir, fakat hepsini yedi yuttu. Fakat bu iş henüz bitmiş değildir.

(Devamı var)